

Psychosocial Factors Related to Reading Behaviors of Secondary School Students¹

Surachai Rungruangkullawanit²

Thasuk Junprasert³

Received: August 10, 2015

Accepted: August 14, 2015

Abstract

The purpose of this comparative correlational research were to 1) study the interaction effect between social situational factors, psychological traits, and situational-psychological trait related to reading behaviors of secondary school students; 2) to study the predictive power of reading behaviors on social situational factors and psychological traits and situational-psychological traits in overall. The samples consisted of 381 students who study in Secondary School of the Secondary Educational Service Area of Bangkok. The research consisted of 9 instruments, which were in the form of summated rating scales. The reliability with alpha coefficients was between .55 to .87. The data were analyzed by three-way analysis of variance and standard multiple regression analysis. The research findings were: 1) there was an interaction between the future orientation and self-control, environment that facilitates access to the reading and attitude toward reading behaviors correlated to reading behaviors; 2) in the overall group, independent factors of future orientation and self-control, love-oriented rearing practice, and environment facilitate access to the reading, perception of good model, attitude toward reading behaviors and efficacy of reading ability; which could together predict the reading behaviors at 45%. The perception of good model was the most effective factor which could be used for predicted the reading behaviors ($\beta=.32$) while the future orientation and self-control the second respectively ($\beta=.19$).

Keywords: reading behaviors, psychosocial factor, secondary school student, environment that facilitates access to the reading

¹ Thesis for the Master Degree in Applied Behavioral Science Research, Srinakharinwirot University

² Graduate Student, Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research, Srinakharinwirot University, E-mail: livingabear@gmail.com

³ Lecturer, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University
E-mail: thasukbsri@gmail.com

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย¹

สุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวนิช²
อ.ดร.ฐาศุภกร์ จันประเสริฐ³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่าน 2) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จำนวน 9 แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ระหว่าง .55 ถึง .87 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มย่อยเพศหญิง และกลุ่มย่อยโรงเรียนประเภทขนาดใหญ่พิเศษ และ 2) ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการอ่านได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 45 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .317) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง (เบต้า .186)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการอ่าน ปัจจัยทางจิตสังคม นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน

¹ปริญญาโทระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²บัณฑิตระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

E-mail: livingabear@gmail.com

³อาจารย์ประจำ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: thasukbsri@gmail.com

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันสังคมโลกเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี มีความรู้สารสนเทศในสาขาต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมาก มีทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดีปะปนกัน ดังนั้นมนุษย์เราจะต้องอ่านให้มากขึ้น อ่านให้ไวขึ้น จะต้องพัฒนาการอ่านของตนเองให้รวดเร็วให้รู้จักเลือกอ่าน คัดสรรข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยประสบการณ์ในการอ่านช่วย มนุษย์ในยุคนี้จำเป็นต้องศึกษา ค้นคว้า วิจัย หาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตให้ประสบผลสำเร็จ

ตั้งความตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มหาราช ทรงมีพระราชดำรัสในพิธีเปิดงานหนังสือระหว่างชาติและงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 พ.ศ.2515 ที่ว่าหนังสือเป็นเสมือนคลังความรู้ที่รวบรวมเรื่องราว ความคิดวิทยาการทุกด้านทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่านและพากเพียรพยายามบันทึกไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือเผยแพร่ไปในที่ใด ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและมีประโยชน์ที่จะประมาณค่ามิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ของมนุษย์ หนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทางกาย ทั้งอาชีพ ทั้งการค้นคว้าและในที่สุดความพอใจ (แมนมาส ซวลิต, 2544, หน้า 1)

จากความสำคัญของการอ่านรัฐบาลจึงประกาศให้ “การอ่าน” เป็นวาระแห่งชาติ นอกจากนี้ทางกรุงเทพมหานคร ยังได้มีนโยบายส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้โดยมีความร่วมมือจากหน่วยงาน และเครือข่ายการทำงาน ด้านการส่งเสริมการอ่านทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงสถาบันต่าง ๆ ที่จะเข้ามาร่วมมือกันผลักดัน ให้กรุงเทพฯ เป็นมหานครแห่งการอ่านอย่างแท้จริงและยั่งยืน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้เยาวชนมีพฤติกรรมรักการอ่าน โดยจากผลการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2554 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) พบว่าคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านหนังสือ

ร้อยละ 68.6 ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 68.8 และ 68.4 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่ผ่านมา พบว่าอัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2551 ทั้งผู้ชายและผู้หญิงอัตราการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานของประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาอัตราการอ่านหนังสือตามเขตการปกครองและภาค พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่านอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 77.2 และ 64.1 ตามลำดับ) โดยกรุงเทพมหานคร มีอัตราการอ่านหนังสือสูงที่สุด (ร้อยละ 84.2) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการอ่านหนังสือต่ำสุด (ร้อยละ 63.0) นอกจากนี้ยังพบว่า การอ่านหนังสือของประชากรมีความแตกต่างกันตามวัย กลุ่มวัยเด็กมีอัตราการอ่านหนังสือสูงสุดถึงร้อยละ 91.6 รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชน กลุ่มวัยทำงานและต่ำสุดคือ กลุ่มวัยสูงอายุ (ร้อยละ 78.6 65.7 และ 44.3 ตามลำดับ) และผลที่สำคัญยังพบอีกว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการสำรวจที่ผ่านมา ปี 2554 การอ่านหนังสือของประชากรเกือบทุกกลุ่มวัย มีอัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นจากปี 2551 มีเพียงกลุ่มเยาวชนเท่านั้นที่มีอัตราการอ่านคงที่ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าการอ่านของเยาวชนนั้นไม่เพิ่มขึ้น

ที่ผ่านมาพบว่ามีการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการอ่านเพิ่มมากขึ้นทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณ และพบว่า ตัวแปรทางจิตลักษณะและตัวแปรสถานการณ์มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านดังเช่น มิถุนันต์ สวรรณมรินทร์ (2544, หน้า 88) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุกัญญา เกียรติชัยพร (2548, หน้า 61-70) พบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และพยากรณ์นิสัยรักการอ่านได้ คือ แรงจูงใจในการอ่าน และณัฐวี แซ่ตั้ง (2547, หน้า 60) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านคือ การควบคุมตน กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547, หน้า 90, 143) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุ

ของพฤติกรรมกรรมการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มรวมพบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย ลินดา สุวรรณดี (2543, หน้า 85) พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นผู้มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย เป็นต้น

ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่นักเรียนต้องเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการอ่านนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียน และยังสอดคล้องกับนโยบายที่ส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติด้วย ซึ่งในการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่าน จะสอดคล้องกับการศึกษาในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ที่เป็นสหวิทยาการ โดยสนใจศึกษาทั้งคุณลักษณะทางจิตและคุณลักษณะทางสังคมที่ทำให้เกิดพฤติกรรม โดยแบ่งปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว 2) จิตลักษณะเดิมของนักเรียน ได้แก่ ปรีชาเชิงอารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียน ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน นอกจากนี้ยังให้ความสนใจปัจจัยชีวสังคม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน เพศของนักเรียน และระดับชั้นร่วมด้วย ผู้วิจัยคาดว่าการศึกษาวิจัยนี้จะช่วยบ่งชี้ปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญ แบบบูรณาการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เยาวชนมีพฤติกรรมรักการอ่านต่อไป

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายจากอดีตถึงปัจจุบัน ของแมกนัสสัน และเอนเดอร์ (Magnusson & Endler, 1977, p. 18-21) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร และกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน โดยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมกล่าวถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมใด ๆ ของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่มสาเหตุ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือสภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรม เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว รวมถึงการได้รับการฝึกฝนจากโรงเรียนให้มีพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองดี โดยหากบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดเวลา บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมสอดคล้องตามทิศทางที่สถานการณ์ผลักดัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ หมายถึง จิตลักษณะค่อนข้างคงที่ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นจิตลักษณะที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่วัยเด็กสะสมมาถึงปัจจุบันจากการปลูกฝังอบรมในครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งตัวแปรกลุ่มนี้ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นต้น 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์หรือที่เรียกว่า การปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) คือ มีปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมน้อย 1 ด้านร่วมกับปัจจัยทางสถานการณ์อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่ง ๆ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์ในตน (Organismic Interaction) หมายถึง ลักษณะทางจิตที่เป็นผลที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันภายในตัวบุคคล โดยจิตลักษณะตามสถานการณ์มักแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ความวิตกกังวล ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้

ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เป็นลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมของบุคคล ในแต่ละปัจจัยนำมาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) *ลักษณะทางสังคม* ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนตามแนวคิดของดวงเดือน พันธุนาวิน, งามตา วนิทานนท์, และคณะ (2536) ส่วนแนวคิดของจันทร์พิมพ์ สายสมร (2537) ใช้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ส่วนแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1997) ใช้ศึกษาการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง
- 2) *ลักษณะทางจิต* ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ตามแนวคิดของดวงเดือน พันธุนาวิน (2522) และดวงเดือน พันธุนาวิน และคณะ (2529) ส่วนปรีชาเชิงอารมณ์ใช้แนวคิดของเมเยอร์และสโลเวย์ (Mayer & Salovey, 1997) และโกลแมน (Goleman, 1995) และ
- 3) *จิตลักษณะตามสถานการณ์* ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ งามตา วนิทานนท์ (2535) มาศึกษาเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ส่วนการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านนั้นนำแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1982) มาใช้ในการศึกษาและกำหนดเป็นตัวแปร

นอกจากนี้ยังมีการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้พบหลักฐานที่แสดงความสำคัญของกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา โดยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมพบผลในงานวิจัย ดังเช่น สุกัญญา เกรียงชัยพร (2548, หน้า 61-70) พบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และพยากรณ์นิสัยรักการอ่านได้ คือ แรงจูงใจในการอ่าน ในงานของสุพจน์ พัทธนิยะ (2535, หน้า 90 - 96) พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ และณัฐดี แซ่ตั้ง (2547, หน้า 60) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน คือ การควบคุมตน

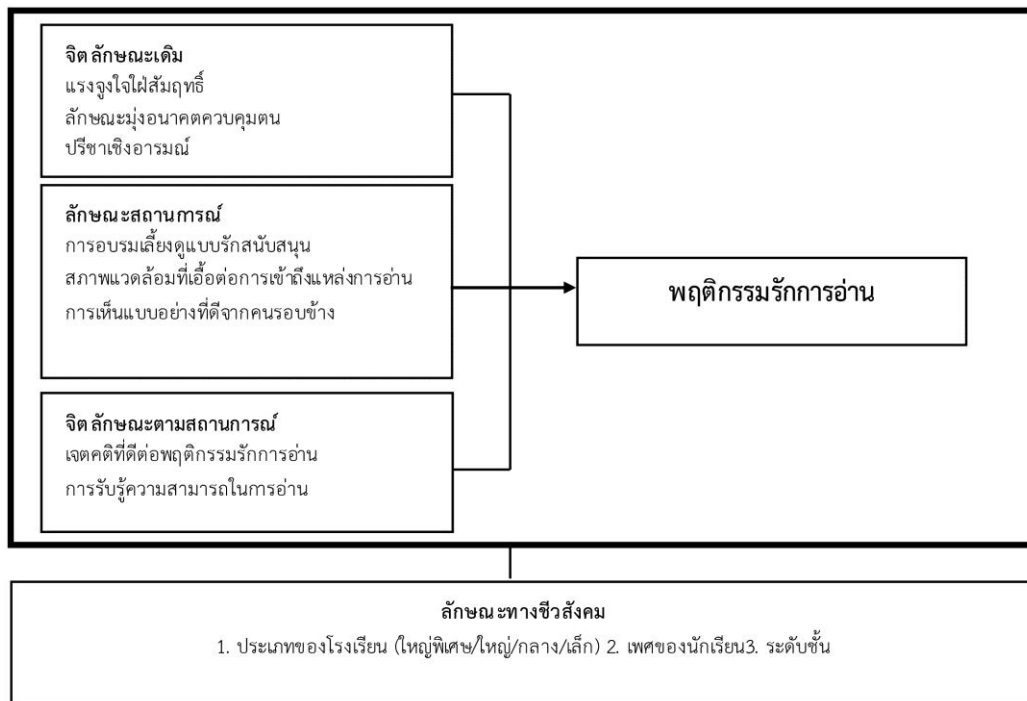
กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ พบผลในงานวิจัย ดังเช่น กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547, หน้า 90,

143) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มรวมพบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย ลินดา สุวรรณดี (2543, หน้า 85) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นผู้มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย และประนอม ทวีกาญจน์ (2526) ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน บรรยากาศในชั้นเรียน คุณภาพการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และคอยสนับสนุนเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น ความพึงพอใจ จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและมีโอกาสเรียนสำเร็จมากขึ้น

กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ พบผลในงานวิจัย ดังเช่น สมิตตรา เจิมพันธ์ (2545, หน้า 72, 136-145) พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การเรียนคณิตศาสตร์ 3 ด้าน คือ พฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน พฤติกรรมหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุญตา นันทะกุล (2546, หน้า 61) พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านต่ำพบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย และในงานของประทีป จินจี่ (2539) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และการใช้เทคนิคการทำงานตนเองกับกลุ่มทดลอง พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน

ในการวิจัยครั้งนี้มีการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีสมมติฐานเบื้องต้นว่า จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่จะส่งผลต่อการแปรปรวนของพฤติกรรมที่น่าปรารถนา พบหลักฐานจากผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับการตั้งสมมติฐานดังกล่าว เช่น ในงานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณฑ์ (2552) พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง เป็นผู้มี

ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก และในวิจัยของธัญพรราชแพทยาคม (2554) พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้ามพบผลในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ 4 จาก 10 ประเภทที่ศึกษา



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน
2. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนในลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม
2. ปัจจัยจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ปรึกษาเชิง

อารมณ์) ปัจจัยลักษณะทางสังคม 3 ตัวแปร (การเลี้ยงดูแบบบริกสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้มากกว่าเมื่อทำนายด้วยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว (ใช้เกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 5)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 111 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 121,849 คน โดยแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาดคือ ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 - 2,500 คน) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 501 - 1,500 คน) และขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า หรือเท่ากับ 500 คน)

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา

2556 เขต 1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 398 คนโดยผู้วิจัยได้ขยายจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็น 400 คน เพื่อให้เป็นจำนวนเต็มสำหรับกลุ่มตัวอย่าง สะดวกต่อการคำนวณสัดส่วนในแต่ละกลุ่ม จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) รายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มเขตโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มี 2 เขต คือ เขต 1 และเขต 2 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนโรงเรียนด้วยการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) โดยกำหนดโควตาโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดละ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด กำหนด 2 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างนักเรียนแต่ละโรงเรียนด้วยการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยให้โรงเรียนเป็นชั้นภูมิ คำนวณสัดส่วนตามจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนตามสูตรการคำนวณ

ขั้นที่ 4 เมื่อได้สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว จึงเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

รายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

ขนาดตามเกณฑ์	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ม.ปลาย	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวนตัวอย่าง ที่คำนวณได้
เล็ก	โรงเรียนวัดสังเวช	312	10.45	42
กลาง	โรงเรียนมักกะสันพิทยา	252	8.44	34
กลาง	โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร	246	8.24	33
ใหญ่	โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	846	28.32	113
ใหญ่พิเศษ	โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์	1,331	44.56	178

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นเครื่องมือวัดประเภทมาตราประเมินค่า (Summated rating scale) จำนวน 9 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการรักการอ่าน แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน แบบวัดการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างแบบวัดปรีชาเชิงอารมณ์ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบเพื่อวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านและแบบสอบถามลักษณะชีวสังคม ซึ่งแบบวัดทั้ง 9 ฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation) อยู่ระหว่าง .20 ถึง .76 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง .55 - .87

ทั้งนี้ได้มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อสอดคล้องต่อกลุ่มตัวอย่างและสถานการณ์ ได้แก่ แบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

สำหรับแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดของผู้อื่น ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการอ่าน ผู้วิจัยปรับจากแนวคำถามจากแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) แบบวัดการเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง ผู้วิจัยปรับปรุงข้อความบางส่วนจากแบบวัดการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ของศุภรางค์ อินทุณท์ (2552) มาปรับใช้ แบบวัดปรีชาเชิงอารมณ์ ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดของ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ผู้วิจัยปรับปรุงข้อความบางส่วนจากแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549) และบุญตา นันทะกุล (2546)

ในส่วนของแบบวัดที่ผู้วิจัยนำของผู้อื่นมาใช้ ได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนของดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วณิชานนท์, และ

คณะ (2536) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมิตตรา เจิมพันธ์ (2546) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วณิชานนท์, และคณะ (2536) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของกานดา ทิววัฒน์ปกรณ์ (2543)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของข้อมูลส่วนบุคคลและตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) เมื่อพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe') และ 3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 381 คน เป็นนักเรียนเพศหญิง จำนวน 256 คน (ร้อยละ 67.2) เพศชาย จำนวน 125 คน (ร้อยละ 32.8) ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 101 คน (ร้อยละ 26.5) รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 142 คน (ร้อยละ 37.3) ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 141 คน รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 116 คน (ร้อยละ 30.4)

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของพฤติกรรมการรักการอ่าน ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านแตกต่างกัน

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ก) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (ข) และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวนคน	พฤติกรรมรักการอ่าน														
		ด้านรวม					ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน					ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน				
		กxข	กxค	ขxค	กxขค	%ทำนาย	กxข	กxค	ขxค	กxขค	%ทำนาย	กxข	กxค	ขxค	กxขค	%ทำนาย
กลุ่มรวม	381	<1	<1	<1	2.761	24.5	<1	<1	1.665	.639	16.8	<1	2.851	<1	4.528	24.5
เพศชาย	125	3.289	<1	<1	<1	25.7	4.995*	<1	<1	.447	20.7	1.069	<1	1.640	<1	25.3
เพศหญิง	256	8.030**	.953	3.850	6.857**	27.7	6.709*	<1	3.712	1.948	18.3	5.367	2.994	2.167	9.785**	27.0
ม.4	101	4.608*	<1	<1	1.966	22.3	1.973	1.573	<1	2.096	19.0	5.894*	<1	1.000	1.226	21.2
ม.5	142	<1	<1	<1	<1	28.7	<1	<1	2.438	<1	17.4	1.396	<1	<1	1.017	33.5
ม.6	138	4.059*	<1	<1	2.303	29.2	1.373	<1	<1	<1	19.5	5.479*	1.618	1.642	4.242*	29.2
รร.ขนาดเล็ก	44	<1	<1	<1	<1	11.9	<1	1.051	1.228	<1	11.2	1.930	<1	1.102	<1	17.2
รร.ขนาดกลาง	80	<1	1.848	1.621	<1	25.4	<1	1.228	1.427	<1	19.1	1.102	1.735	1.167	<1	24.4
รร.ขนาดใหญ่	116	7.298*	<1	<1	1.065	.335	2.033	<1	<1	<1	20.3	12.368*	2.126*	<1	1.750	39.7
รร.ขนาดใหญ่พิเศษ	141	<1	<1	3.912*	9.589*	41.3	<1	<1	9.143*	1.296	32.1	<1	<1	<1	17.269*	40.4

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

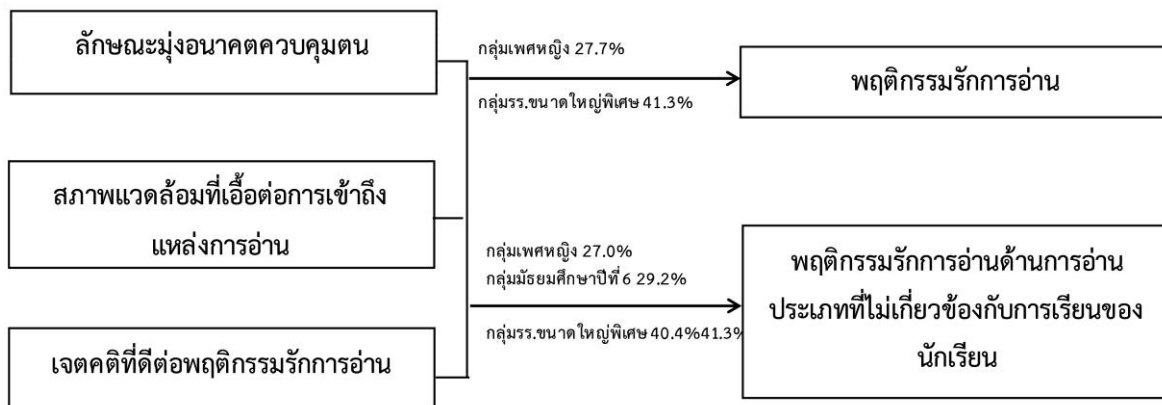
จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 9 กลุ่ม (ตาราง 2 ภาพประกอบ 1) พบผลดังนี้

พฤติกรรมรักการอ่าน จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Sheffe') พบผลว่า **1) กลุ่มนักเรียนเพศหญิง 1.1)** ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมต่ำ 1.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่ง

การอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ 1.3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากที่สุด **2) กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2.1)** ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ 2.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ

การเรียนรู้ในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำสรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุดและ 3) **กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ** 3.1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงพร้อมกันสามด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่า

นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ 3.2) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ต่ำ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด



ภาพประกอบ 2 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน โดยตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการอ่าน

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านมาก คือ 1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด ผลการวิจัยในส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม (เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) สูง อยู่ในลักษณะสถานการณ์ทางสังคมสูง (เช่น

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมนำปรารถนามากกว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะตามสถานการณ์ในลักษณะอื่น ๆ จะเห็นได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนนั้นมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์เป็นความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต โดยควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่ปรารถนาและรอรับสิ่งที่น่าพอใจมากกว่า มี

คุณค่ามากกว่าซึ่งจะเกิดมาในภายหลัง เป็นลักษณะการควบคุมตนเองเพื่อรองรับรางวัลที่สูงค่าในอนาคต เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนิชานนท์, และคณะ, 2536, หน้า 38) ส่วนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านนั้นที่ผ่านมามีการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อ พฤติกรรม ของบุคคล โดยสภาพแวดล้อมโดยรอบมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมปรับพฤติกรรมของตนเองตามสภาพแวดล้อมไปในทางที่ดี เรียกว่า ปรับตัวไปในทางที่ก่อให้เกิดเป็นการเรียนรู้ที่ดี (เทียน ทองแก้ว, 2538, หน้า 74 - 75) และ จันทรพิมพ์ สายสมร (2537, หน้า 67 - 68) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นตัวแปรสำคัญในการเรียน ซึ่งนอกจากผู้เรียนและผู้สอนแล้วยังมี “สภาพแวดล้อมทางการเรียน” เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียน มีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนและพบว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนอยู่หลายประการด้วยกัน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านนั้น เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมตามมาได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2531, หน้า 5-8) ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่ส่งผลต่อการแปรปรวนของพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ซึ่งในการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมานั้นยังไม่พบในพฤติกรรมรักการอ่าน แต่มีงานวิจัยที่ศึกษาในพฤติกรรมที่น่าปรารถนาอื่น ๆ ของนักเรียน เช่น ในงานของธัญญา ราชแพทยาคม (2554) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก

มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้ามพบผลในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ 4 จาก 10 ประเภทที่ศึกษา และงานวิจัยของจิรัชพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) ศึกษาลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียนครอบครัวและจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมพัฒนาตนเองด้านการเรียนมาก เป็นผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่าง พบในกลุ่มรวมและใน 11 จาก 12 กลุ่มย่อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและใน 9 จาก 12 กลุ่มย่อย มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พบในกลุ่มรวมและใน 9 จาก 12 กลุ่มย่อย และเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพร้อมกัน 2 ด้าน พบในกลุ่มรวมกลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนมารดาที่มีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ

อย่างไรก็ตาม สำหรับผลที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังบางส่วน เนื่องจากไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน กับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยดังที่สรุปผลไปแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนอาจมีปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังเช่นในงานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห์ (2552) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น พบว่าปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ได้ คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลการรับรู้ การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้าน

การอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน) จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) จิตตามลักษณะสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55.40 ถึงร้อยละ 64.20 และผลจากงานวิจัยของวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล จิตวิทยาศาสตร์ และความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำนายพฤติกรรมแสวงหาความรู้วิชาวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 19.2 จากข้อค้นพบที่สำคัญดังกล่าว แสดงให้เห็นหลักฐานว่ายังมีปัจจัยเชิงเหตุอีกหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาเกี่ยวกับการอ่านและการเรียนรู้ของบุคคล

3. ผลการศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ตัวแปรลักษณะทาง

สังคม 3 ตัวแปร (การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนาย พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 45 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .317) รองลงมา คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .186) นอกจากนี้ยังพบว่า ปริมาณการทำนายชุดที่ 4 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนทั้งด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ได้มากกว่าชุดอื่น ๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีปริมาณการทำนายรองลงมา อย่างน้อยร้อยละ 5 (ตาราง 3)

ตาราง 3 ค่าร้อยละการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มลักษณะทางสังคม 3 ตัวแปร ชุดที่ 3 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 4 กลุ่มจิตลักษณะเดิม กลุ่มลักษณะทางสังคม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 8 ตัวแปร

ชุดตัวแปร	พฤติกรรมรักการอ่าน			ปริมาณความแตกต่าง (ร้อยละ)*
	R ²	ตัวทำนาย	Beta	
ชุดที่ 1 (1,2,3)	.23	1,2	.319,.249	22
ชุดที่ 2 (4,5,6)	.30	4,5,6	-.185,.202,.451	15
ชุดที่ 3 (7,8)	.31	7,8	.308,.320	14
ชุดที่ 4 (1,2,3,4,5,6,7,8)	.45	2,4,5,6,7,8	.186,-.225,.103,.317,.130,.010	14

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ *แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 5 ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 4 กับตัวทำนายชุดที่ 1 ชุดที่ 2 หรือชุดที่ 3

หมายเหตุ : ตัวทำนาย 1 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	2 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
3 หมายถึง ปรีชาเชิงอารมณ์	4 หมายถึง การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
5 หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน	6 หมายถึง การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง
7 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	8 หมายถึง การรับรู้ความสามารถในการอ่าน

จากการศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่กระทำหรือแสดงออกถึงพฤติกรรมรักการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับ ปัจจัยจิตลักษณะเดิม ปัจจัยลักษณะทางสังคม และปัจจัยลักษณะตามสถานการณ์ของตัวนักเรียน ดังที่เอนเดอร์ และคณะ (Magnusson & Endler, 1977; Tett & Burnett, 2003) ได้เสนอว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interactionism Model) โดยพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์เกิดจากสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) สาเหตุทางลักษณะสถานการณ์ 2) สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม 3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) และ 4) สาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ ผลการวิจัยในส่วนนี้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยจิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุทางจิตใฝ่ภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่ดั้งเดิมมีลักษณะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงโดยง่าย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์ 2) ปัจจัยลักษณะทางสังคม เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และ 3) ปัจจัยลักษณะตามสถานการณ์ เป็นลักษณะที่ตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรสถานการณ์ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน จะเห็นได้ว่าการใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ลักษณะทางสังคม และลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายร่วมกันจะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้มากยิ่งขึ้น ดังเช่นในงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมาพบว่า การนำตัวแปรเชิงเหตุเหล่านี้มาทำนายพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งจะทำให้สามารถทำนาย

พฤติกรรมนั้น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น ดังเช่นในงานวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546, หน้า 168) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เมื่อเข้าร่วมทำนายกับชุดทำนายกลุ่มสถานการณ์อีก 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัวได้ร้อยละ 34.30 ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล ทรัพย์พิทยากร (2547, หน้า 115, 132) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นทางการได้สูงสุทธ้อยู่ที่ 24 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงลำพัง และ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมิตตรา เจริมพันธ์ (2545, หน้า 72, 136-145) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียน อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุทธ้อยู่ที่ 60.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน คือ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างนั้นเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและปรับพฤติกรรมของมนุษย์ที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง โดยกระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบหรือแบบอย่างที่ดีเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมผู้อื่นและพฤติกรรมนั้น ๆ จะชักนำพฤติกรรมของเขาให้เปลี่ยนไปได้ (Bandura, 1977, หน้า 22-23) จากผลดังกล่าว พบผลที่คล้ายคลึงกันในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านหรือพฤติกรรมการเรียน ดังเช่นงานของรังสิมันต์ สุนทรไชยา (2536) ได้ศึกษาเรื่องผลของตัวแบบที่มีต่อพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยใน

ชั้นเรียนของนักเรียนวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น พบว่า ตัวแบบที่ดีมีผลทำให้เกิดการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การตั้งใจเรียน การมีระเบียบวินัยในการเรียน หรือเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาเรื่องประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ พบว่า การมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนเมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายนเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 38.20 ในกลุ่มนักเรียนที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวสูง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนและเยาวชนรายละเอียด ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางทำให้ทราบว่า นักเรียนที่ควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้มีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมต่ำ (เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน) อยู่ในลักษณะทางสังคมต่ำ (เช่น สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ต่ำ (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน) จากผลดังกล่าว สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับสถานศึกษา ครูอาจารย์ และผู้ปกครองในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น เช่น *สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน* โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการอ่าน มีมุมให้อ่านหนังสือหรือปรับปรุงสถานที่อ่านหนังสือให้เหมาะสม สำหรับ *ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน* ครูอาจารย์ควรมีการอบรมให้ความรู้ทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าการอ่านนั้นเป็นประโยชน์ต่ออนาคต ทำให้สอบได้คะแนนดี และมีอาชีพที่ดีในอนาคตได้ ส่วน *เจตคติที่ดี*

ต่อพฤติกรรมรักการอ่าน พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการอ่าน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกมีความสุข ความพอใจ ความตั้งใจ และมุ่งมั่นต่อการอ่านมากขึ้นตามไปด้วย

2) จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่านักเรียนที่ควรสนับสนุนให้เป็นแบบอย่างในการอ่านได้แก่ นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมสูง (ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) อยู่ในลักษณะสถานการณ์สูง (สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน) โดยพบอย่างโดดเด่นในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง โรงเรียนจึงควรมีการสนับสนุนนักเรียนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านโดยอาจมีการประกาศเกียรติคุณ ให้รางวัล หรือจัดเป็นกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น

3) จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมรักการอ่านพบว่า ตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าตัวแปรที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านคือ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง ดังนั้นสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงควรนำผลจากการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของเยาวชนไทย โดยอาจมีการประกาศเกียรติคุณหรือให้รางวัลสำหรับเยาวชนผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านดีเด่นเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นต่อไป

สำหรับในการศึกษาครั้งต่อไปเพื่อให้การวิจัยเรื่องพฤติกรรมรักการอ่านสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน เช่น ลักษณะสถานการณ์ (ปทัสถานทางสังคม) จิตลักษณะเดิม (ความเชื่อ

อำนาจในตนเอง เอกลักษณ์แห่งตน) จิตตามลักษณะสถานการณ์ (เช่น ความวิตกกังวลตามสถานการณ์) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน และสามารถนำผลไปส่งเสริมให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปได้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมรักการอ่านนั้นทำให้ทราบเพียงว่าตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ปริมาณเท่าใด แต่ยังไม่ทราบว่าตัวแปรใดเป็นปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ดังนั้นจึงควรศึกษาเพื่อหาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบลำดับขั้นเพิ่มเติม เพื่อคว้าวาตัวแปรใดมีปริมาณการทำนายและอำนาจในการทำนายสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 1. (2556) . *สารสนเทศโรงเรียนในสังกัดแยกตามขนาดโรงเรียน*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2556, จาก http://plan.sesao1.go.th/school_size.php

กานดา ทิววัฒน์ปกรณ์. (2543). *ผลการฝึกแบบการคิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. (2547). *ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

งามตา วรินทร์านนท์. (2535). *จิตวิทยาสังคม*.

เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จันทร์พิมพ์ สายสมร. (2537). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา*. นนทบุรี :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

จิตรลดา อารีย์สันติชัย. (2547). *การพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดภูเก็ต*.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).

สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จิรพัฒน์ ศิริรักษ์. (2555) . *ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. ปรินญาณิพนธ์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณัฐวดี แซ่ตั้ง. (2547). *พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2522). *ความสำเร็จในชีวิตในวัยเรียน.เอกสารประกอบการบรรยายจิตวิทยาสังคม*. จุลสารฉบับพิเศษปีได้กสาภล. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2531). *การวัดและการวิจัยทัศนคติที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ*. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*. 5(1), 65.

ดวงเดือน พันธมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม, และสุภาพร ลอยด์. (2529). *การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่*

- สำคัญของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 40). ดวงเดือน พันธุ์นาวิณ, งามตา วนินทานนท์ และคณะ. (2536). *ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงพร พวงเพ็ชร. (2541). *การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณีพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เทียน ทองแก้ว. (2538). การวางแผนจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในห้องเรียนยุคใหม่. *วารสารพัฒนาหลักสูตร*. 15(123), 74 - 81.
- ธัญญา ราชแพทยาคม. (2554). *ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*. ปรินญาณีพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ธิดา สุวรรณสาครกุล. (2554). *การศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญตา นันทะกุล. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. ปรินญาณี พินธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประทีป จินฉิ่ง. (2539). *ผลการเตือนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ*. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประนอม ทวีกาญจน์. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน บรรยากาศในชั้นเรียนคุณภาพการเรียนการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่ม สปช. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี รัตนัง. (2541). *ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย*. ปรินญาณีพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มิณูชมันัส วรณมทินทร์. (2544). *ปัจจัยเชิงเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แมนมาส ขวลิต, คุณหญิง. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- รังสิมันต์ สุนทรไชยา. (2535). *ผลของตัวแบบที่มีต่อพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น*. ปรินญาณี พินธ์ ภาควิชาจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลินดา สุวรรณดี (2543). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่*

- เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ
ของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่ง
อรุณ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
วัชรารณ อมรศักดิ์. (2556). ปัจจัยเชิงเหตุและผล
ของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญา
นิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
วิฑูรย์ รองแย้มศรี. (2530). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ศุภรางค์ อินทუნท์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิต
สังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับ
ความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านใน
นักเรียนวัยรุ่น. ปรินญา นิพนธ์ วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สกุณี เกรียงชัยพร. (2548). องค์ประกอบที่มี
อิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวน
หลวง กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพมหานคร:
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). สรุปผลการสำรวจ
พฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากร
พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร.
สุพจน์ พันธนียะ. (2535). การส่งเสริมการอ่านโดย
การใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรักการ
อ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา.
ปรินญา นิพนธ์ วท.ม. (พฤติกรรมศาสตร์).
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
สุภาสินี นุ่มเนียม. (2546). ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม
และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
รับผิดชอบหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น. ปรินญา นิพนธ์ ศศ.ม.
(พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
สุเมตตรา เจริญพันธ์. (2545). จิตลักษณะและ
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการ
เรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
อุบล เลี้ยววาริณ. (2549). ผลของการฝึกจิตลักษณะ
และทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อ
พฤติกรรมขยันเรียนความสามารถทางการ
อ่านเพื่อความเข้าใจและผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้น
ที่ 2 . รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ:
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
Bandura, Albert. (1977). Self efficacy :
Toward a Unifying Theory of
Behavioral Change, *Psychological
Review*. 84, 191-215.
Bandura, Albert. (1982). Self
efficacy Mechanism in Human
Agency, *American
Psychologist*. 37(2), 122 -147.
Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence*.
New York: Bantam Book.
Krejcie, R.V & Morgan, D.W. (1970).
“Determining sample size for
research activities”,
Educational and Measurement, 30,
607-610.
Magnusson, D, & Endler, N.S. (1977).
*Personality at the crossroads: Current
Issues in Interactionism psychology*.
NewJesy : LEA Publishers.

Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. (1997).

Handbook of human intelligence.

New York : Cambridge.

Tett, R. P., & Burnett, D. (2003). A personality trait-based interactionist model of job performance. *Journal of Applied Psychology*, 88, 500–517.

